

Jedním z témat aktuálního vydání Bez obalu je odtrženost čelních představitelů významných institucí od reality. V poslední době jsem totiž narazila hned na dva výroky, které ukazují, jak vzdálení od problémů běžných občanů jsou privilegovaní lidé, kteří určitým způsobem rozhodují o našich životech.

Začněme výrokiem viceguvernérky ČNB, Evy Zamrazilové. Ta se při bilancování uplynulých finančních roků nechala slyšet, že občany inflace vlastně tolik nebolela, protože souběžně s inflací rostla hodnota jejich majetku, konkrétně nemovitostí. Pokud jste tedy vlastníkem bytu či domu, podle paní viceguvernérky vás inflace tolik nezasáhla.

Což o to, že skokově rostly složenky za energie a účty za nákupy – pokud bydlíte ve vlastním, nemáte si podle ČNB na co stěžovat. Já tedy nevím, jak si to paní viceguvernérka představovala – zda podle ní lidé snad měli prodat část domu, aby se vyrovnali s rekordní rychlostí stoupajícími náklady na život, každopádně rostoucí cena nemovitostí asi nikomu s placením složenek nepomohla. Od čelní představitelky instituce, která v boji s inflací v posledních letech také zrovna neobstála, bych každopádně vůči lidem čekala trošku jiné hodnocení, než že se vlastně nic nestalo.

»Když jsem si srovnala vývoj čistého jmění domácností od roku 2019 do roku 2022, tak mi vyšlo, že inflace činila za tuto dobu nějakých 25 procent a za stejnou dobu se čisté jmění domácností zvýšilo o 29 nebo 30 procent. To znamená, že z toho úhlu pohledu zůstalo reálné bohatství domácností víceméně na svém,« uvedla Zamrazilová.

Prý všichni bohatnou

Takže podle viceguvernérky vlastně za poslední roky lidé v České republice ještě zbohatli a nemají si na co stěžovat. Právě u nás je díky vyššímu poměru vlastního bydlení v porovnání s okolními státy přitom běžné, že lidé sice bydlí ve vlastním, ovšem jejich bohatství tkví právě v nelikvidním majetku – tedy takovém, se kterým nemohou krátkodobě nakládat – přičemž zároveň tito lidé nemají žádné úspory a žijí prakticky od výplaty k výplatě. Opravdu se snaží paní viceguvernérka těmito lidem namluvit, že se jich inflace nedotkla díky tomu, že vzrostla hodnota jejich nemovitostí?

Popírání fatálních dopadů krize na české domácnosti bych čekala v souvislosti s blížícími se volbami spíše od představitelů pětikoalice, poslouchat ale takto zavádějící hodnocení od představitelky ČNB je pro mě dost překvapivé. Obzvlášť v situaci, kdy prakticky všechny ekonomické ukazatele vypovídají o reálném stavu naší ekonomiky.

Např. zadlužení občanů u nás stoupl na 3,31 bilionu korun, což je meziročně pětiprocentní nárůst. Pokud tedy nedojde k výraznému nárůstu reálných mezd a dluh českých domácností bude souběžně nadále růst, každá další ekonomická krize může být pro řadu občanů likvidační. Poté už skutečně mohou být dotlačeni ke zhodnocování majetku, v souvislosti s rostoucím dluhem to ovšem může znamenat, že čím dál víc lidí v České republice bude v následujících letech končit v exekucích.

Energetický klam eurokomisařky pro energetiku

Podobně mimo jako výrok viceguvernérky Zamrazilové byl také výrok eurokomisařky pro energetiku, Kadri Simonsové. Ta si ve svém aktuálním prohlášení libovala, jak je skvělé, že spotřeba energií v zemích EU v posledním období klesla.

Simonsová prohlásila, že: *»Kolektivní snižování spotřeby plynu bylo úspěchem a součástí naší strategie pro řešení energetické krize. Způsob, jakým všichni občané a podniky EU k tomuto úsilí přispěli, je pozoruhodný. Dnes má EU jednoznačně lepší postavení než před dvěma lety. Nejistota však přetrvává a musíme učinit více pro úplné ukončení dovozu plynu z Ruska. Proto vybízím evropské domácnosti a podniky, aby udržely úspory plynu, kdykoli je to možné. To nám pomůže udržet naše účty za energii cenově dostupné.«*

Opět tedy podobný klam jako v případě paní viceguvernerky. Čelní představitel instituce, který se skrze interpretaci určitých ukazatelů snaží lidem namluvit, že se vlastně máme dobře. To, že se spotřeba snižuje kvůli přesouvání výroby mimo EU, čímž se do budoucna snižuje její ekonomická konkurenceschopnost, nebo že jsou lidé v zimě nuceni topit méně, protože na placení účtů prostě nemají, to skutečně není něco, čím by se politici u nás ani v EU neměli chlubit. Pro úplnost jen připomenu, že pro současnou Evropskou komisi hlasovali čeští europoslanci z TOP09, STAN, KDU-ČSL, ale i ANO 2011 a SOCDEM/ČSSD. Myslete na to, prosím, až půjdete v červnu k volbám.

Ze židle mě v uplynulém týdnu nadzvedl také účet ministerstev za externí poradce a právní služby v druhé polovině loňského roku. Ministerstva včetně Úřadu vlády za rady vyplatila celkem 145 milionů, přičemž některé z položek jsou, řekněme... pochybné. Např. ministr pro evropské záležitosti za STAN, Martin Dvořák, zaměstnává grafika, který mu za plat z peněz daňových poplatníků spravuje soukromé webové stránky. Politolog Kubáček poté okomentoval také výdaje dalšího ministra z tohoto hnutí, Víta Rakušana: *»Když ho například doprovází nezbytný počet ochranky a policie, a to ve vztahu k veřejnému vystupování ministra, je to nekritizovatelné. Když však polovina policejní jednotky dohlíží na vystupování v barvách strany, je to z mého pohledu porušování péče řádného hospodáře a zneužívání veřejných peněz.«*

Trošku úsměvně tak působí následující část programu, se kterým šli Starostové do sněmovních voleb v roce 2021: *»Při nakládání s veřejnými financemi dochází k plýtvání, v řadě případů i k jejich zneužívání. Současná pravidla a kontrolní mechanismy jsou nedostatečné. Chybí vyvození adresné odpovědnosti za chyby a uplatnění postihu konkrétních osob. Jde o stovky miliard utracených neúčelně.«* Vyvodí tedy nyní v intencích vlastního programu ministr Dvořák adekvátní odpovědnost?

Hrozba pro soukromí i bezpečnost

Pojďme opět na skok do Evropského parlamentu. Ten totiž schválil návrh nařízení o evropské digitální identitě. O plánu ji prosadit jsem vás informovala již minulý rok a nyní selhala i poslední šance zastavit ji ze strany Evropského parlamentu. Přitom digitální identita je hrozbou jak pro právo na soukromí, tak pro bezpečnost před podvody. Je potřeba zmínit, že text, který Parlament schválil, reflektoval některé z výtek a lidem bez digitální identity tak nebude možné odepřít přístup k jakékoliv veřejné či soukromé službě. Ovšem vzhledem k tomu že digitální identita byla navržena i jako způsob potvrzení věku není vůbec zřejmé, zda zmíněné služby nezačnou po občanech bez digitální identity žádat více osobních údajů jako alternativní způsob identifikace. To totiž zakázané nebylo a v praxi by se tak mohlo stát, že i bez digitální identity bude člověk donucen sdělit všechny své citlivé údaje, což ve finálním důsledku bude znamenat naprosto stejné omezení práva na soukromí pro občany s, i bez, digitální identity a monitoring občanů tak bude o to snazší.

Hrozba rizik s podvody s cílem odcizit buďto identitu samotnou, nebo obsah digitální peněženky nadále přetrvává. Zde je také vhodné zmínit, že někteří europoslanci chtěli text, který vzešel dohodou mezi Parlamentem a Radou ještě upravit a některé neadresované problémy adresovat a vlastně tím i přijetí nařízení minimálně oddálit, ale i to bylo většinou v Evropském parlamentu odmítnuto.

A jak se k návrhu postavili čeští europoslanci? Pro přijetí hlasovali pánové Pospíšil a Niedermayer z TOP 09, pan Zdechovský a paní Šojdřová z KDU-ČSL, Stanislav Polčák z hnutí STAN, Radka Maxová zastupující Sociální Demokracii a Dita Charanzová s Martinou Dlabajovou, které byly zvoleny za hnutí ANO, a Veronika Vrecionová s Evženem Tošenovským z ODS. I když jsem hlasovala proti, bylo to málo platné. Nepřekvapivě tak další šmírování občanů dostalo podporu poslanců zastupující většinu stran Fialovy pětikoalice. Jen doufám, že budou za svou usilovnou práci proti občanům a jejich právům ve volbách náležitě odměněni.

»Vymlčeli« mírová jednání

Ale pojďme k ještě jedné záležitosti, kterou čeští novináři – pro mě už nepřekvapivě – vymlčeli. Minulý měsíc byla všechna česká média zahlcena komentáři k výročí ruské invaze na Ukrajinu. O to ohlušující je ticho, které zamlčuje výročí, které se tento měsíc váže k významné schůzce, která proběhla v březnu 2022 v tureckém Istanbulu, kde se delegace Ruska a Ukrajiny shodly na ukončení války a na dokumentu o neutralitě Ukrajiny. Je to docela pochopitelné, neboť existence této dohody odhaluje lživost tvrzení mnoha západních činitelů, včetně českých vládních i vojenských představitelů, kteří straší tvrzením, že Rusko plánuje napadnout i Polsko,

pobaltské státy a že, jak před několika dny sdělila Právu Olga Perebyjnisová, manželka bývalého ukrajinského velvyslance v České republice, *»pokud nevydržíme, jste další na řadě«*. Čeští novináři se předhánějí v opakovaném tvrzení, že Rusko nechce jednat o příměří.

Ovšem pravda je, že Rusko už před dvěma lety jednalo o příměří a úspěšně jej vyjednálo. V dojednané mírové dohodě se Ukrajina přihlásila k neutralitě podle modelu Rakouska či Švýcarska a vzdala se i úsilí o členství v NATO. Územní otázky týkající se Krymu a separatistických republik Luhanska a Doněcka se měly rozhodnout později, na základě práva na sebeurčení obyvatel těchto regionů. Předpokládám, že by tam proběhlo referendum pod dohledem OSN.

Bohužel válka takto neskončila a prezidenta Zelenského přesvědčil tehdejší britský premiér Boris Johnson, za podpory USA, aby svůj souhlas s dohodou odvolal. A tak zatímco Rusové i Ukrajinci válčí a umírají, tak USA a jeho spojenci i nadále odmítají mírové řešení konfliktu. To nyní napsali američtí autoři skvělé knihy *»Válka na Ukrajině. Hledání smyslu v nesmyslném konfliktu«* Medea Benjaminová a Nicolas Davies, kteří se odvolávají na ukrajinské vyjednavče, tureckého ministra zahraničí Cavusoglua, tehdejšího izraelského premiéra Naftali Bennetta a i bývalého německého kancléře Gerharda Schrodera, který vyjednával s ruským prezidentem Putinem. Oba američtí spisovatelé nyní zveřejnili další neúspěšný pokus ukončit válku smírem.

Vzhledem k faktu, že mírovou dohodu z března 2022 torpedovaly USA, tak se v lednu 2024 Rusko obrátilo s návrhem obnovit jednání o míru a dosáhnout příměří přímo na Bílý dům. Odpověděl jim bezpečnostní poradce Jake Sullivan, že USA jsou ochotny jednat o všech aspektech rusko-amerických vztahů, ale nikoliv o míru na Ukrajině. A tak, píše oba autoři, USA znovu sabotovaly diplomatický pokus ukončit zabíjení.

Benjaminová a David připomínají, že se Bílý dům takto chová důsledně během celého válečného konfliktu. Když Ukrajina získala jisté území díky své ofenzivě koncem roku 2022, tak generál Mark Milley navrhl *»využít daného momentu«* a vrátit se k diplomatickému stolu z pozice větší síly, což podpořili i vojenští představitelé Francie a Německa. Prezident Joe Biden však doporučení svých vojenských poradců odmítl a nadále podporoval *»vyzbrojování Ukrajiny, aby získala lepší pozici pro vyjednávání, které však současně stále odmítal«*.

Oba autoři si jsou jistí, že Ukrajina tuto válku nemůže vyhrát. Jednak se ani se západní pomocí nemůže ani zdaleka přiblížit schopnosti Ruska vyrobit 4,5 milionů dělostřeleckých střel ročně, ale především *»její schopnost zmobilizovat další posily je paralyzována velkou korupcí v systému, a i slábnoucí podporou války mezi jejími obyvateli.«*

Dovoluji si Vás pozvat na nejbližší debaty:

- Čtvrtek 7.3. – ORLOVÁ – od 16:00 hod. v Domě kultury (Osvobození 797).
Hosté: Petra Rádová, Ivan Strachoň, blogger Vidlák.
- A dále se můžete těšit na debatu ve Vsetíně (15.3.), Jihlavě (18.3.), Neratovicích (19.3.) a na mnohých dalších místech.

Připomínám, že KSČM i uskupení STAČILO! sbírá podpisy pod petici proti korespondenční volbě. Stáhnout si formulář můžete zde: <https://www.kscm.cz/wp-content/uploads/Petice-proti-zavedeni-korespondencni-volby.pdf> následně vytisknout, podepsat (ideálně i s rodinou a přáteli) a poslat zpět na uvedenou adresu. Podepsat petici můžete také elektronicky zde: <https://gov.cz/e-petice/580-petice-proti-zavedeni-tzv-korespondencni-volby>

Podpořit kampaň uskupení STAČILO! můžete také zakoupením propagačních předmětů s naším logem: <https://eshop.futura.cz/kategorie-produktu/stacilo/>